

ROLUL UNOR PLANTE DECORATIVE ÎN MENȚINEREA SĂNĂTĂȚII ȘI A ÎNFRUMUȘĂRII LOCURILOR DE MUNCĂ ȘI ODIHNĂ

PROFIRA VIDRAȘCU*, M. MITITIU[†],
A. OPREA*, TAMARA-ELENA IFTEMIE[†]

Key words: colour like good factor for health and life.

Abstract: The work presents 70 taxons (Tab. I) grouped together after the sistematic criterion on families, live form's and origins with framing of the flower colours after the psychic effects and the good influence upon life health of people.

The mode of use in fitting out of average reflect the purposes of this study.

De-a lungul istoriei, florile au ocupat un loc de seamă pe treptele civilizației, fiind cunoscute și cultivate din cele mai îndepărtate timpuri. Floarea a devenit semnul vieții, al omeniei, al mulțumirii sau resemnării sufletești.

Culoarea florilor poate aduce în sufletul oamenilor bucurie sau tristețe, căldură sau răceală, liniște și propeșime, agitație și preocupare. De aceea amenajarea cromatică în casă, la locul de muncă, în diferite ocazii, joacă un rol hotărător în menținerea echilibrului uman și bogăția trăirilor noastre sufletești.

Din cercetările specialiștilor în domeniu, efectuate în timp, a reeșit că un mediu înconjurător monoton și rece din punct de vedere coloristic, produce o creștere a tensiunii nervoase, o stare de intare permanentă sau de depresie și inactivism, în timp ce utilizarea cu discernământ a culorilor echilibrează, tonifică și activează comportamentul uman.

Culorile trebuie armonizate cu firea oamenilor. Astfel, oamenii reflexivi preferă culorile dulci și reci, cei expansivi, culorile vii, îndrăznețe și contrastante.

Culoarea poate influența, de asemenea, percepția, atenția și asimilarea. Sunt culorile ce facilitează deconectarea nervoasă sau sporesc gradul de concentrare a atenției; altele pot influența pozitiv realizarea asociațiilor mutuale, dezvoltarea imaginației, memorarea cunoștințelor etc.

Bazându-ne pe aceste considerente am încercat, în lucrarea de față, să contribuim cu câteva sfaturi la amenajarea locurilor de recreere, muncă și odihnă pentru toate vârstele, prin intermediul plantelor decorative (port, frunziș, flori, fructe) utilizând culoarea pentru a crea o stare de confort fizic și psihic, căci omul are dreptul de a trăi într-un mediu sănătos, nepoluant.

*Grădina Botanică a Universității „Al. I. Cuza” Iași

[†]Liceul Zorleni. Bărlad

În alegerea taxonilor prezentați, taxoni care sunt cultivați în sectoarele Ornamental și Plante utile ale Grădinii Botanice din Iași, ne-am orientat după următoarele criterii:

- să fie ușor de procurat;
- ușor de cultivat și întreținut;
- să aibă un maxim de efect decorativ, benefic sănătății umane.

Gruparea taxonilor luați în studiu s-a făcut conform tabelului I.

Bibliografie

1. Albu C. D., 1967 - *Chimia culorilor*, Edit. științif., București
2. Antal A., Mureșan P., 1982 - *Culoare, armonie, confort*, Edit. științif. și encicloped., București
3. Beaudeneau J., Pfeiffer H. E., 1957 - *Harmonie de couleurs*, Edit. Dunod, Paris
4. Borza Al., 1968 - *Dicționar etnobotanic*, Edit. Acad., București
5. Encke F., 1958-1960 - *Pareys Blumengärtnerei*, Bd. I-II, Berlin
6. Grisward P., 1967 - *Le bon jardinier*, 152 edition, Paris
7. Mureșan P., 1988 - *Culoarea în viața noastră*, Edit. Ceres, București
8. Neanțu G., 1981 - *Biochimie vegetală*, Edit. Ceres, București
9. Vidrașcu Profira, Leocov M., 1982 - Îmbogățirea numărului de taxoni din sectorul Ornamental, Grădina Botanică Iași, Culegere de stud. și art. de biol., vol. 2, Univ. "Al.I.Cuza" Iași

Tabelul I
Efectul produs prin habitus și culoare a taxonilor urmăriți,
reflectat pozitiv în conduita umană

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Denumirea taxonului	Familia	Forma biologică	Originea și răspândirea taxonului	Culoarea florilor ca efect decorativ	Încadrarea culorii după efectul psihologic produs	Influența benefică asupra virții și sănătății prin culoare	prin întrebuințare	Modul de amenajare și spațiile unde se precează
Amaranthus caudatus L. (Moșul curcanului, știr roșu)	Amaranthaceae	Anuală	India	roșu-grena	caldă, vie, dinamică	forță, voință	decorativă, alimentară	exterior-pete de culoare
A. paniculatus L. (știr roșu)
Brassica chinensis L. (varza chinezească ornamentală)	Brassicaceae	.	Asia	alb-gri	ajutătoare	puritate, răceală, pesimism	.	exterior-pete de culoare, interior-cultură la ghivece
Celosia argentea L. var. cristata (L.) O. Ktze. (creasta cocoului)	Amaranthaceae	.	India	roz, roșu, galben, violet	în raport cu coloritul întrebuințat	decorativă	decorativă	exterior-pete de culoare, interior buchete de sezon
Celosia argentea L. var. plumosa Vass. (creasta cocoului)
Calendula officinalis L. (gălbenele, filimică)	Asteraceae	.	Eur. S	galben-portocaliu	căldură, satisfacție	Spontanitate	decorativă, coloranță tehnică	exterior-pete de culoare balcoane și terase înflorate

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Centaurea moschata</i> L. (parfumaș)	"	"	Orient	roz, lila, alb	în raport cu coloritul întrebuințat		decorativă, odorantă	exterior-pete de culoare, interior-buchete de sezon, aranjamente florale
<i>Cosmos bipinnatus</i> Vac. (fluturaș)	"	"	Mexic	galben- oranj- portocaliu	căldură, satisfacție	spontaneitate	decorativă	"
<i>Cucurbita</i> sp. (bostan, dovleac)	Cucurbitaceae	"	Orient, Afr. tropicală, America	galben	"	"	decorativă, alimentară	decorări interioare
<i>Godejia grandiflora</i> Lindl. (azalee de grădi- nă)	Oenotheraceae	"	America	roșu	caldă, vie, dinamică	forță, voință	decorativă	exterior-pete de culoare, balcoane, terase înflorite, aranjamente florale
<i>Gomphrena globosa</i> L. (imortele)	Amaranthaceae	"	America, Australia	alb, roz, violet	în raport cu coloritul întrebuințat		decorativă prin inflorescențe persistente	exterior-pete de culoare, interior- buchete persistente, aranjamente florale
<i>Iberis umbellata</i> L. (filicele)	Brassicaceae	"	Eur. meridio- nală	lila	rece, delinție		decorativă	exterior-pete de culoare, buchete, aranjamente florale
<i>Impatiens balsamina</i> L. (sălcioară)	Balsaminaceae	"	India	alb, roz, roșu, lila	în raport cu coloritul întrebuințat		decorativă, tinctorială	exterior-pete de culoare, balcoane și terase înflorite
<i>Ipomoea purpurea</i> (L.) Lam. (zorele)	Convolvulaceae	"	America	purpur- violet	căldură	stimular	decorativă	jardiniere sau vase mari pentru plante agățătoare
<i>Lathyrus odoratus</i> L. (sângele voinicului)	Fabaceae	"	Sicilia	alb, roșu, lila, violet	în raport cu coloritul întrebuințat		decorativă, odorantă	buchete, aranja- mente florale

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lavatera trimestris L. (naibă)	Malvaceae	"	Eur. meridională	alb-roz	rece, linişte	uşurinţă, optimism	decorativă	exterior-pete de culoare, buchete de sezon
Madia elegans D. Don.	Asteraceae	"	America de Nord	galben	căldură, satisfacţie, optimism	spontaneitate	decorativă, melifera	exterior-pete de culoare
Mathiola incana (L.) R. Br. (micandră)	Brassicaceae	"	Eur. meridio- nală	roz-lila, alb	expansivitate		decorativă, odorantă	exterior-pete de culoare, balcoane şi terase înflorate, buchete, aranja- mente florale
Nicotiana glauca Link. et Wro (regina nopţii)	Solanaceae	"	America	alb	rece	puritate	decorativă, odorantă	exterior-pete de culoare
Ocimum basilicum (L.) (busuioc)	Lamiaceae	"	Asia, Africa trop.	alb	rece	puritate	meliferă, aromatică, bactericidă, alimentară	interior-cultură la ghivece, balcoane şi terase înflorite
Petunia x hybrida Vilm. (penzie)	Solanaceae	"		alb, roz, roşu, violet	în raport cu coloritul întrebuinţat		decorativă	exterior-pete de culoare, balcoane şi terase înflorite, jardiniere
Portulaca grandiflora Hook. (floarea de piatră)	Portulacaceae	"	Brazilia	galben, crem, oranj	optimism	stimulator	"	"
Salvia splendens Solms (salvie)	Lamiaceae	"	America de Sud	roşu	caldă, vie, dinamică	forţă, voinţă	"	"
Tagetes erecta L. (crăi- ţă)	Asteraceae	"	Mexic	galben- oranj	optimism	stimulator	decorativă, antivirală	exterior-pete de culoare, balcoane şi terase înflorite, jardiniere buchete, aranjamente florale

1	2	3	4	5	6	7	8	9
T. patula L. (crăițe)		-						
Tropaeolum majus L. (conduras)	Tropaeolaceae	-	Peru	galben, oranj, roșu	căldură, intimitate	voiașă, optimism	decorativă, meliferă, alimentară	exterior-pete de culoare, balcoane și terase înflorite, jardiniera
Zinnia elegans Jacq. (cărciunăreasă)	Asteraceae	-	Mexic	roz, roșu	dinamic, satisfacție	forță, optimism	decorativă	exterior-pete de culoare, buchete
Aegopodium podagraria L. (piciorul caprei)	Apiaceae	pereni	Eurasia	alb	rece	puritate	decorativă	exterior-pete de culoare
Aegopodium podagraria L. 'Albostriatum'	-	-	-	-	-	-	-	-
Alstroemeria x hybrida	Amaryllidaceae	-	America	roz	liniște	optimism	-	exterior-pete de culoare, interior-cultura la ghivece, buchete, aranjamente florale
Amaryllis hybrida (crin de cameră)	-	-		alb, roz, roșu, lila	în raport cu coloritul întrebuințat	-	-	interior-cultura la ghivece, jardiniera de fereastră, buchete, aranjamente florale
Anemone sylvestris L. (oițe)	Ranunculaceae	-	Europa centr.	alb	rece	puritate	decorativă, toxică	exterior-pete de culoare, buchete de sezon
Begonia rex hybriden (begonia)	Begoniaceae	-		roz	liniște	optimism	decorativă	interior-cultura la ghivece, aranja- mente florale
Begonia maculata Raddi (begonia)	-	-	Brazilia	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Chrysanthemum indicum</i> L. (tuftănică)	Asteraceae	"	India	galben-portocaliu	stimulator	optimism	decorativă	exterior-pete de culoare, balcoane și terase mari, cultura la ghivece, aranjamente florale
<i>Convallaria majalis</i> L. (lăcrămioare)	Liliaceae	"	Eur., Asia, America	alb	rece	puritate	decorativă, odorantă, cardi tonică, toxică	exterior-pete de culoare, buchete
<i>Hemerocallis fulva</i> L. (crin galben)	"	"	Eur., Jap.	galben-oranj	stimulator	căldură, optimism	decorativă	exterior-pete de culoare, cultura la ghivece, aranjamente florale
<i>Hosta lancifolia</i> Thunb. (crin de toamnă)	"	"	Japonia	bleu	rece, odihnitoare	iubire, concentrare, tandrețe, satisfacție	"	exterior-pete de culoare, buchete de sezon, aranjamente florale
<i>H. laciniata</i> Thunb. 'Albomarginata'	"	"	Japonia	"	"	"	"	"
<i>H. plantaginea</i> (Lam.) Aschers (crin de toamnă)	"	"	"	alb	rece	puritate	"	"
<i>Hypericum calycinum</i> L. (pojarică pitică)	Hypericaceae	"	Eur. merid.	galben	caldă	satisfacție, învioreare, spontaneitate	"	ornarea stâncărilor
<i>Hyssopus officinalis</i> L. (isop)	Lamiaceae	"	Mediter.	alb, bleu	rece	puritate, odihnitoare	decorativă, odorantă, meliferă	exterior-pete de culoare, stâncării
<i>Iris germanica</i> L. (stânjenel)	Iridaceae	"	Europa	bleu	rece, odihnitoare	liniște interioară	decorativă, odorantă, purtorală	"

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>L. pumila</i> L. (râșișoare)			Europa centr.	albastru	f. rece	odihnitoare, calmantă, concentrare		pete de culoare, borduri exterioare
<i>Lavandula angustifolia</i> Mill. (levănțică)	Lamiaceae		Medit.	bleu	rece, odihnitoare	calmantă, odihnitoare	odorantă, sedativă, anti reumatică, insecticidă	exterior-pete de culoare, stâncării
<i>Paeonia officinalis</i> L. (bujori)	Paeoniaceae		Europa	alb, roz, roșu		În raport cu coloritul întrebuințat	decorativă, tinctorială	exterior-pete de culoare, buchete de sezon
<i>Rudbeckia hirta</i> L. (ruji galbene)	Asteraceae		America	galben- oranj	caldă	stimulatoare, apropiere, sociabilă	decorativă	exterior-pete de culoare, buchete de sezon, aranjamente florale
<i>R. purpurea</i> L.	"	"	"	purpuriu	caldă, vio. dinamică	activă	decorativă, contra durerilor de dinți	"
<i>Santolina chamaecyparissus</i> L. (lemnul Maicii Domnului)	"	"	Medit.	galben	caldă	satisfacție, admirație, stimulatorie, spontaneitate	decorativă, odorantă	exterior-pete de culoare, stâncării, balcoane și terase mari
<i>S. virens</i> Mill. (chiparos mic)	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Solidago canadensis</i>	"	"	America	galben	caldă	satisfacție, admirație, stimulatorie, spontaneitate	decorativă, meliferă, diuretică	exterior-pete de culoare, buchete de sezon, aranjamente florale
<i>Tulipa</i> sp. (lalele)	Liliaceae	"	Asia	alb, roz, roșu	"	"	decorativă	exterior-pete de culoare, buchete de sezon

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Vinca major</i> L. (saschiu)	Apocynaceae	"	Europ. medii. bleu		rece, odihnitoare	profuziune	decorativă, sedativă	exterior-pete de culoare. stajuni umbroase, vase agățătoare
<i>V. major</i> L. 'Variegata'	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>V. minor</i> L. (saschiu)	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Zephyranthes grandi- flora</i> Lindl. (brândușă de seară)	Amaryllidaceae	"	America	roz-lila	caldă	stimulatoare	decorativă	interior-cultura la ghivece
<i>Coleus blumei</i> Benth. (urzicușă)	Lamiaceae	arbust	Java	frunziș-roșu	"	dinamism. voioșă	"	interior-cultura la ghivece, balcoane și terase înflorite
<i>Cotoneaster horizontalis</i> Decne (bărcoace)	Rosaceae	"	China occid.	flori albe, fructe roșii			decorativă, meliferă	mascarea deni- velărilor, stâncării, aranjamente florale
<i>C. integerrima</i> Medik. (bărcoace)	"	"	Asia occid.	"			"	"
<i>C. melanocarpa</i> Lodd. (bărcoace)	"	"	Europa	"			"	"
<i>Euonymus japonicus</i> Thunb. (salbi)	Celastraceae	"	Japonia	alb-verzui	rece	pasivitate, relaxare	decorativă	borduri, garduri vii, pete de culoare
<i>E. japonicus</i> Thunb. 'Albostriatus'	Celastraceae	"	"	"	"	"	"	"
<i>E. radicans</i> Rehd. (salbi)	"	"	"	"	"	"	"	"
<i>Hedera helix</i> L. (iederă)	Araliaceae	"	Europa	galben- verzui	caldă	relaxare, echilibru	decorativă, tincorială, antireumatică	jardinare și vase mari pentru plante agățătoare

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Lonicera japonica</i> Thunb. (caprifoi)	Caprifoliaceae	"	Japonia	galben	"	spontanitate, înviorare	decorativă, odorantă, meliferă	"
<i>Mahonia aquifolium</i> (Pursh.) Nutt. (floarea mortului)	Berberidaceae	"	America	"	"	"	decorativă, tinctorială, toxică	borduri, garduri vii, pete de cu- loare, aranjamente florale
<i>Pelargonium grandiflorum</i> (Andr.) Willd. (mușcată mare)	Geraniaceae	"	Afr. S	alb, roz, roșu, lila		în raport cu coloritul întrebuințat	decorativă, odorantă	balcoane și terase înfiorate, jardiniere pt. ferestre, cultura la ghivece
<i>P. odoratissimum</i> (L.) L'Herit.	"	"	"	alb	rece	puritate	"	"
<i>P. peltatum</i> (L.) Ait.	"	"	"	alb, roz, roșu, lila		în raport cu coloritul întrebuințat	"	"
<i>P. radula</i> (Cav.) L'Herit. (mușcată creastă)	"	"	"	roz-lila	rece	contradictoriu	"	"
<i>P. zonale</i> (L.) Ait. (mușcată)	"	"	"	alb, roz, roșu, lila		în raport cu coloritul întrebuințat	"	"